

บทที่ 4

ผลการศึกษา

การศึกษา การจดทะเบียนแรงงานต่างด้าวในความคิดเห็นของผู้ประกอบการ แรงงานต่างด้าว และเจ้าหน้าที่ภาครัฐ ในเขตจังหวัดสมุทรปราการครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการศึกษา ออกเป็น 5 ส่วน โดย 3 ส่วนแรกจำแนกตามชุดของแบบสอบถาม 3 ชุด ส่วนที่ 4 เป็นการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการจดทะเบียนแรงงานต่างด้าว และส่วนที่ 5 เป็นการวิเคราะห์ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการจดทะเบียนแรงงานต่างด้าว โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ส่วนที่ 1 ผลการศึกษาตามแบบสอบถามชุดที่ 1 (ชุดผู้ประกอบการ) ได้แก่

- 4.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ประกอบการ
- 4.2 ข้อมูลความคิดเห็นการจดทะเบียนแรงงานต่างด้าวของผู้ประกอบการ
- 4.3 ข้อมูลประสิทธิผลการจดทะเบียนแรงงานต่างด้าวของผู้ประกอบการ

ส่วนที่ 2 ผลการศึกษาตามแบบสอบถามชุดที่ 2 (ชุดแรงงานต่างด้าว) ได้แก่

- 4.4 ข้อมูลทั่วไปของแรงงานต่างด้าว
- 4.5 ข้อมูลความคิดเห็นที่มีต่อกันไทยของแรงงานต่างด้าว
- 4.6 ข้อมูลประสิทธิผลการจดทะเบียนแรงงานต่างด้าวของแรงงานต่างด้าว

ส่วนที่ 3 ผลการศึกษาตามแบบสอบถามชุดที่ 3 (ชุดเจ้าหน้าที่ภาครัฐ) ได้แก่

- 4.7 ข้อมูลทั่วไปของเจ้าหน้าที่ภาครัฐ
- 4.8 ข้อมูลความคิดเห็นการจดทะเบียนแรงงานต่างด้าวของเจ้าหน้าที่ภาครัฐ
- 4.9 ข้อมูลประสิทธิผลการจดทะเบียนแรงงานต่างด้าวของเจ้าหน้าที่ภาครัฐ

ส่วนที่ 4 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์

- 4.10 วิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการจดทะเบียนแรงงานต่างด้าว

ส่วนที่ 5 ปัญหา อุปสรรค ข้อเสนอแนะ

- 4.11 วิเคราะห์ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะจากความคิดเห็นของผู้ประกอบการ แรงงานต่างด้าว และเจ้าหน้าที่ภาครัฐ

4.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ประกอบการ

ข้อมูลกลุ่มตัวอย่างจากผู้ประกอบการด้านอุตสาหกรรม ทั้งในขนาดเล็ก กลาง ในญี่ปุ่น ในเขตจังหวัดสมุทรปราการ ใน การศึกษาครั้งนี้ พบว่า ผู้ประกอบการกลุ่มตัวอย่างเป็นเพศชาย ร้อยละ 33.3 และส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงร้อยละ 66.7 โดยมีอายุเฉลี่ยเท่ากับ 36.2 ปี มีอายุสูงสุด 62 ปี และมีอายุต่ำสุด 20 ปี โดยจำแนกเป็น กลุ่มอายุ 20 – 30 ปีมากที่สุดร้อยละ 31.2 กลุ่มอายุ 31 – 40 ปี และกลุ่มอายุ 41 – 50 ปี มีจำนวนใกล้เคียงกัน คิดเป็นร้อยละ 26.6 กลุ่มอายุ 51 – 60 ปี ร้อยละ 8.9 และกลุ่มอายุ 61 ปีขึ้นไปร้อยละ 6.7 ตามลำดับ

ผู้ประกอบการส่วนใหญ่ ร้อยละ 42.3 มีการศึกษาระดับปริญญาตรี โดยมีการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาหรือเทียบเท่า และระดับอนุปริญญาในสัดส่วนใกล้เคียงกัน คือ ร้อยละ 26.6 และมีการศึกษาระดับปริญญาโทน้อยที่สุดร้อยละ 4.5 ตามลำดับ สำหรับประเภทสถานประกอบการ พบว่า ผู้ประกอบการกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ เป็นสถานประกอบการสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มมากที่สุด ร้อยละ 28.9 สถานประกอบการอาหารและเครื่องดื่ม ร้อยละ 20.0 โลหะ และอิเล็กทรอนิกส์ ร้อยละ 13.2 แปรรูปไม้และผลิตภัณฑ์จากไม้ร้อยละ 11.1 ก่อสร้าง ร้อยละ 8.9 เกษตร ร้อยละ 6.7 เคมีและพลาสติก ร้อยละ 6.7 และบริการ ร้อยละ 4.5 ตามลำดับ

ขนาดของสถานประกอบการที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีคนงาน 51 คนขึ้นไป ร้อยละ 55.6 โดยเป็นสถานประกอบการที่มีคนงานไม่เกิน 20 คน และมีคนงาน 21 – 50 คน จำนวนเท่ากัน คือร้อยละ 22.2 ผู้ประกอบการส่วนใหญ่ประกอบกิจกรรมนานาเฉลี่ย 11.20 ปี ต่ำสุด 1 ปี และสูงสุด 26 ปี โดยจำแนกเป็น ระยะเวลาการประกอบกิจการ 11 – 15 ปีมากที่สุด ร้อยละ 40.0 ระยะ 6 – 10 ปี ร้อยละ 22.2 ระยะ 16 – 20 ปี ร้อยละ 17.8 ระยะ 1 – 5 ปี ร้อยละ 11.1 และมากกว่า 21 ปีขึ้นไป ร้อยละ 8.9 ตามลำดับ

ผู้ประกอบการ มีจำนวนการจ้างแรงงานต่างด้าว เฉลี่ย 7.5 คน โดยจ้างแรงงานต่างด้าว ต่ำสุด 1 คน และสูงสุด 150 คน โดยจำแนกจำนวนการจ้างแรงงานต่างด้าว ได้ดังนี้ จ้างแรงงานต่างด้าวจำนวน 1 – 20 คน ร้อยละ 40.0 จ้าง 21 – 40 คน ร้อยละ 26.7 จ้าง 41 – 60 คน ร้อยละ 20.0 และจ้างแรงงานต่างด้าวตั้งแต่ 61 คนขึ้นไป ร้อยละ 13.5 ตามลำดับ

การตรวจสุขภาพแรงงานต่างด้าวของผู้ประกอบการ ส่วนใหญ่ตรวจแรงงานต่างด้าวทุกคน ร้อยละ 88.9 ตรวจเฉพาะบางคนร้อยละ 6.7 และมีแรงงานต่างด้าวทุกคนไม่ได้ตรวจสุขภาพ ร้อยละ 4.4 ตามลำดับ (ตารางที่ 4.1)

ตารางที่ 4.1
ข้อมูลทั่วไปของผู้ประกอบการ

ลักษณะข้อมูล	จำนวน	ร้อยละ	หมายเหตุ
เพศ			
ชาย	15	33.3	
หญิง	30	66.7	
รวม	45	100.0	
อายุ			
20 - 30 ปี	14	31.2	อายุเฉลี่ย 36.2 ปี
31 - 40 ปี	12	26.6	อายุต่ำสุด 20 ปี
41 - 50 ปี	12	26.6	อายุสูงสุด 62 ปี
51 - 60 ปี	4	8.9	
61 ปีขึ้นไป	3	6.7	
รวม	45	100.0	
ระดับการศึกษา			
มัธยมศึกษาหรือเทียบเท่า	12	26.6	
อนุปริญญา	12	26.6	
ปริญญาตรี	19	42.3	
บริษัทฯ	2	4.5	
รวม	45	100.0	
ประเภทสถานประกอบการ			
เกษตร	3	6.7	
ก่อสร้าง	4	8.9	
อาหารและเครื่องดื่ม	9	20.0	
เบ็ดเตล็ดไม้และผลิตภัณฑ์จากไม้	5	11.1	
สิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม	13	28.9	
เคมีและพลาสติก	3	6.7	
โลหะและอลูมิเนียม	6	13.2	
บริการ	2	4.5	
รวม	45	100.0	

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

ลักษณะข้อมูล	จำนวน	ร้อยละ	หมายเหตุ
ขนาดของสถานประกอบการ			
มีจำนวนคนงานไม่เกิน 20 คน	10	22.2	
มีคนงาน 21 – 50 คน	10	22.2	
มีคนงาน 51 คนขึ้นไป	25	55.6	
รวม	45	100.0	
จำนวนปีที่ประกอบกิจการ			
1 - 5 ปี	5	11.1	เฉลี่ย 11.2 ปี
6 - 10 ปี	10	22.2	ต่ำสุด 1 ปี
11 - 15 ปี	18	40.0	สูงสุด 26 ปี
16 - 20 ปี	8	17.8	
มากกว่า 21 ปีขึ้นไป	4	8.9	
รวม	45	100.0	
จำนวนการจ้างแรงงานต่างด้าว			
1 – 20 คน	18	40.0	เฉลี่ย 7.5 คน
21 – 40 คน	12	26.7	ต่ำสุด 1 คน
41 – 60 คน	9	20.0	สูงสุด 150 คน
61 คนขึ้นไป	6	13.5	
รวม	45	100.0	
การตรวจสุขภาพแรงงานต่างด้าว			
ตรวจทุกคน	40	88.9	
ตรวจเฉพาะบางคน	3	6.7	
ทุกคนไม่ได้ตรวจ	2	4.7	
รวม	45	100.0	

4.2 ความคิดเห็นในเรื่องการจดทะเบียนแรงงานต่างด้าวของผู้ประกอบการ

การวัดระดับความคิดเห็นในการจดทะเบียนแรงงานต่างด้าวของผู้ประกอบการ ใน การศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้คำถาม (ตัววัด) รวม 18 คำถาม จำแนกออกเป็น 2 ด้าน คือ 1. ด้าน ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจดทะเบียนแรงงานต่างด้าว 2. ด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับการจดทะเบียนแรงงานต่างด้าว โดยแต่ละคำามมีค่าสูงสุดเท่ากับ 5.00 และค่าต่ำสุดเท่ากับ 1.00 โดยผู้วิจัยกำหนดความหมายของระดับคะแนนในการแปลผล ดังนี้

ค่าคะแนน 1.00 – 2.50 เท่ากับ ความคิดเห็นต่อการจดทะเบียนแรงงานต่างด้าวระดับต่ำ

ค่าคะแนน 2.51 – 3.50 เท่ากับ ความคิดเห็นต่อการจดทะเบียนแรงงานต่างด้าวระดับปานกลาง

ค่าคะแนน 3.51 – 5.00 เท่ากับ ความคิดเห็นต่อการจดทะเบียนแรงงานต่างด้าวระดับสูง

ซึ่งในรายละเอียดของคำามการวัดความคิดเห็นต่อการจดทะเบียนแรงงานต่างด้าวของผู้ประกอบการในแต่ละด้าน พบว่า ด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจดทะเบียนแรงงานต่างด้าวของผู้ประกอบการโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.21) สามารถจำแนกเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ผู้ประกอบการมีความรู้เกี่ยวกับสถานที่จดทะเบียน ณ สำนักงานสวัสดิการสังคมสมุทรปราการอยู่ในระดับสูงที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.19) ความรู้ด้านกฎหมายการกำหนดโทษจำคุก โทษปรับแก่นายจ้างที่รับคนต่างด้าวซึ่งไม่มีใบอนุญาตเข้าทำงานในระดับสูง (ค่าเฉลี่ย 4.12) ความรู้ด้านหน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบในการขึ้นทะเบียนแรงงานต่างด้าวคือกรมการจดหางาน กระทรวงแรงงานในระดับสูง (ค่าเฉลี่ย 4.06) และความรู้ด้านระยะเวลาใบอนุญาตทำงานของแรงงานต่างด้าวในระดับสูง (ค่าเฉลี่ย 3.66) ส่วนความรู้ในประเภทกิจการที่อนุญาตให้คนต่างด้าวทำได้อยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.26 และ 3.29) และ มีความรู้ด้านค่าใช้จ่ายในการจดทะเบียนแรงงานต่างด้าว อาทิ การจดทะเบียนมีค่าใช้จ่าย หรือ ค่าใช้จ่ายในการต่อใบอนุญาต 1,200 บาท/ คน และความรู้ด้านสวัสดิการรักษาพยาบาลและการประกันสุขภาพแรงงานต่างด้าวยู่ในระดับต่ำ (ค่าเฉลี่ย 2.16 2.36 และ 2.44) ตามลำดับ

ด้านความคิดเห็นของผู้ประกอบการต่อการจดทะเบียนแรงงานต่างด้าว โดยรวมอยู่ในระดับสูง โดยผู้ประกอบการส่วนใหญ่มีความคิดเห็นที่เห็นด้วยอย่างมากกับการจดทะเบียนแรงงานต่างด้าว (ค่าเฉลี่ย 4.01) สามารถจำแนกรายละเอียดได้ดังนี้ ผู้ประกอบการเห็นว่าการจดทะเบียน แรงงานต่างด้าวมีข้อดีอย่างมากและยุ่งยากสูงที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.44) รองลงมา มีความเห็นว่าค่าธรรมเนียมต่าง ๆ เช่น ค่าประกันตัว ค่าใบอนุญาตมีอัตราสูงมากเกินไป (ค่าเฉลี่ย 4.32) และผู้ประกอบการส่วนใหญ่มีความเห็นว่า การจดทะเบียนแรงงานต่างด้าวเป็นเรื่องที่ดี และ

สามารถใช้เป็นมาตรฐานการควบคุมแรงงานต่างด้าว และการควบคุมโรมาราดได้ (ค่าเฉลี่ย 4.15 และ 3.95) แต่ผู้ประกอบการมีความเห็นด้านการคุ้มครองสิทธิ์ด้านต่าง ๆ ของแรงงานต่างด้าวในระดับต่ำ (ค่าเฉลี่ย 2.59) และไม่เห็นด้วยกับระยะเวลาของใบอนุญาตทำงานของแรงงานต่างด้าวที่กำหนดอยู่ไว้ไม่เกิน 1 ปี (ค่าเฉลี่ย 2.46) ตามลำดับ (ตารางที่ 4.2)

ตารางที่ 4.2

ความรู้ความเข้าใจ/ความคิดเห็นต่อการจดทะเบียนแรงงานต่างด้าวของผู้ประกอบการ

ความรู้ความเข้าใจ/ความคิดเห็นต่อการจดทะเบียนแรงงานต่างด้าว	ค่าเฉลี่ย	SD.	หมายเหตุ
ด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจดทะเบียนแรงงานต่างด้าว	3.21		ค่าต่ำสุด เท่ากับ 1.00 ค่าสูงสุด เท่ากับ 5.00
1. เมื่อปี 2545 ที่ผ่านมา จังหวัดสมุทรปราการดำเนินการรับรายงานตัวขึ้น ทะเบียนและขอรับใบอนุญาตทำงานโดยกำหนดเจเพาคนต่างด้าวที่ได้ จดทะเบียนและขอรับอนุญาตทำงานตามมติคณะรัฐมนตรี พ.ศ. 2544 แล้วเท่านั้น	3.45	1.20	
2. ปัจจุบันประเภทกิจการถูกจ้างในแปลงเพาะปลูกพืช เช่น สวนผัก เป็น ประเภทกิจการที่อนุญาตให้คนต่างด้าวทำได้	3.26	0.98	
3. ปัจจุบันประเภทกิจการให้แรงงานเคลื่อนย้ายสินค้าในโกดัง หรือที่เก็บ สินค้า เป็นประเภทกิจการที่อนุญาตให้คนต่างด้าวทำได้	3.29	0.45	
4. ในอนุญาตทำงานของแรงงานต่างด้าวมีอายุไม่เกิน 6 เดือน	3.66	0.67	
5. โรงพยาบาลสมุทรปราการเป็นโรงพยาบาลเดียวที่เข้าร่วมโครงการประกัน สุขภาพคนต่างด้าวในจังหวัดสมุทรปราการ	2.44	0.34	
6. การจดทะเบียนและการขออนุญาตทำงานตามมติคณะรัฐมนตรี พ.ศ. 2544 กำหนดค่าใช้จ่ายในการจดทะเบียนรับใบอนุญาตทำงาน โดย กำหนดตามระยะเวลาการว่าจ้าง	2.14	1.12	
7. ตามพระราชบัญญัติการทำงานของคนงานต่างด้าว พ.ศ. 2521 และพระราชบัญญัตินี้เมื่อ พ.ศ. 2522 กำหนดโทษจำคุกและโทษปรับแก่ นายจ้างที่รับคนต่างด้าว ซึ่งไม่มีใบอนุญาตเข้าทำงาน	4.12	1.43	
8. ค่าใช้จ่ายในการต่อใบอนุญาตทำงานของแรงงานต่างด้าว คือ 1,200 บาท / คน	2.36	0.29	
9. หน่วยงานที่มีหน้าที่ในการขึ้นทะเบียนแรงงานต่างด้าวคือ กรมการจัดหางาน กระทรวงแรงงาน	4.06	1.13	
10. ท่านสามารถขึ้นทะเบียนแรงงานต่างด้าว หรือติดต่อสอบถาม ข้อมูลเกี่ยวกับแรงงานต่างด้าวได้ที่พัฒนาสังคมและสวัสดิการ สังคมจังหวัดสมุทรปราการ	4.19	1.34	

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

ความรู้ความเข้าใจ/ความคิดเห็นต่อการจดทะเบียน แรงงานต่างด้าว	ค่าเฉลี่ย	SD.	หมายเหตุ
ด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับการจดทะเบียนแรงงานต่างด้าว	4.01		ค่าต่ำสุด เท่ากับ 1.00
1. การจดทะเบียนแรงงานต่างด้าวเป็นสิ่งที่ดี	4.15	1.24	
2. ประเภทกิจการที่อนุญาตให้คนต่างด้าวตาม มาตรา 12 แห่ง พ.ร.บ.นักชีวิตการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ. 2521 ทำได้ (ฉบับที่ 10) ควรกำหนดให้ทำได้เฉพาะในกิจกรรมบางประเภท บางจังหวัด และบาง พื้นที่ที่อาจเป็นที่ต้องใช้แรงงานเหล่านี้ช่วย เช่น กิจกรรมประมงซึ่งคนไทยไม่ สามารถทำ	3.86	0.45	ค่าสูงสุด เท่ากับ 5.00
3. ค่าธรรมเนียมต่างๆ เช่น ค่าประกันตัว ค่าใบอนุญาตทำงาน สูงเกินไป	4.32	1.09	
4. ท่านคิดว่าการฝ่าฝืนให้จ้างแรงงานต่างด้าว สามารถควบคุมจำนวนแรงงานต่างด้าวได้	4.12	1.34	
5. การนำแรงงานต่างด้าวไปเข้ารับการอนุมัติเข้ามาร่วมทำงานมากยากต่อการปฏิบัติ	4.44	0.98	
6. ท่านคิดว่าควรให้การคุ้มครองสิทธิ์ต่างๆ แก่กลุ่มจ้างแรงงานต่างด้าว เท่ากับกลุ่มจ้างแรงงานไทย	2.54	0.75	
7. หากไม่มีการจดทะเบียนแรงงานต่างด้าว ໂครະປາດและໂຄคิดต่อที่ แรงงานต่างด้าวเป็นผู้นำมาพร้อมบัดจะมีเพิ่มมากขึ้น	3.95	1.11	
8. ในอนาคตอยู่ในปี 1 ปีมีความเหมาะสม	2.46	0.23	

4.3 ประสิทธิผลของการจดทะเบียนแรงงานต่างด้าวของผู้ประกอบการ

การวัดประสิทธิผลการจดทะเบียนแรงงานต่างด้าวจากผู้ประกอบการ พบว่า ผู้ประกอบการมีความคิดเห็นที่ดีคือ มีความเห็นต่อประสิทธิผลการทำงานของเจ้าหน้าที่ภาครัฐโดยรวมอยู่ในระดับสูง (ค่าเฉลี่ย 4.14) โดยจำแนกรายละเอียดได้ดังนี้ ผู้ประกอบการรู้สึกหมวดกังวลหลังจากที่ได้จดทะเบียนแรงงานต่างด้าวแล้วสูงที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.39) โดยมีความเห็นว่า เจ้าหน้าที่ให้ความรู้ได้ทุกครั้งที่ต้องการ (ค่าเฉลี่ย 4.26) เจ้าหน้าที่มีเอกสารแนะนำขั้นตอนการจดทะเบียนที่เข้าใจง่ายและชัดเจน (ค่าเฉลี่ย 4.24) เจ้าหน้าที่ทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ (ค่าเฉลี่ย 4.16) และเห็นว่าการจดทะเบียนเป็นสิ่งที่ถูกต้องควรปฏิบัติ (ค่าเฉลี่ย 4.16) ผู้ประกอบการมีความคิดเห็นในระดับปานกลางในด้านการเอาใจใส่ดูแลจากเจ้าหน้าที่สม่ำเสมอ (ค่าเฉลี่ย 3.92) และเจ้าหน้าที่ให้ความสะดวกทุกครั้งที่ไปจดทะเบียน (ค่าเฉลี่ย 3.28) ส่วนในประเด็นที่เหลือคือ การจดทะเบียนมีขั้นตอนยุ่งยากซับซ้อน (ค่าเฉลี่ย 2.42) การใช้

เกลานานในการจดทะเบียน (ค่าเฉลี่ย 2.36) และจำนวนเจ้าหน้าที่พอยเพียงต่อการปฏิบัติงาน (ค่าเฉลี่ย 2.14) ผู้ประกอบการมีความคิดเห็นอยู่ในระดับต่ำ (ตารางที่ 4.3)

ตารางที่ 4.3
ระดับประสิทธิผลการจดทะเบียนแรงงานต่างด้าวของผู้ประกอบการ

ประสิทธิผลการจดทะเบียนแรงงานต่างด้าว	ค่าเฉลี่ย	SD.	หมายเหตุ
ระดับประสิทธิผลการจดทะเบียนแรงงานต่างด้าว	4.14		ค่าต่ำสุด เท่ากับ 1.00
1. ท่านคิดว่าเจ้าหน้าที่ให้ความสะดวกทุกครั้งที่ไป จดทะเบียน	3.75	1.10	
2. ท่านคิดว่าเจ้าหน้าที่ให้ความรู้แก่ท่านได้ทุกครั้ง ที่ต้องการ	4.26	0.83	ค่าสูงสุด เท่ากับ 5.00
3. ท่านคิดว่าเจ้าหน้าที่ให้ความเอาใจใส่แก่ท่าน อย่างสม่ำเสมอ	3.92	0.65	
4. ท่านคิดว่าเจ้าหน้าที่ทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ	4.16	0.67	
5. เจ้าหน้าที่มีเอกสารแน่นำขึ้นตอนการจดทะเบียน ที่เข้าใจง่าย และชัดเจน	4.24	1.24	
6. ท่านคิดว่าเจ้าหน้าที่มีเพียงพอ กับการปฏิบัติงาน	2.14	1.12	
7. การจดทะเบียนมีขั้นตอนที่ไม่ซับซ้อน ยุ่งยาก	2.42	1.43	
8. ใช้เวลาไม่นานในการไปจดทะเบียน	2.36	1.29	
9. ท่านคิดว่าการจดทะเบียนเป็นสิ่งที่ถูกต้อง และ ควรปฏิบัติ	4.16	1.32	
10. ท่านรู้สึกหมดกังวลหลังจากที่ท่านได้จดทะเบียน แรงงานต่างด้าวแล้ว	4.39	1.56	

4.4 ข้อมูลทั่วไปของแรงงานต่างด้าว

ข้อมูลกลุ่มตัวอย่างจากแรงงานต่างด้าวทั้งที่ต่อใบอนุญาตและไม่ต่อใบอนุญาตในสถานประกอบการอุตสาหกรรม ทั้งในขนาดเล็ก กลางและใหญ่ ในเขตจังหวัดสมุทรปราการ ในกรณีศึกษาครั้งนี้ พบว่า แรงงานต่างด้าว กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ร้อยละ 67.0 และเป็นเพศหญิง ร้อยละ 33.0 โดยมีอายุเฉลี่ยเท่ากับ 24 ปี มีอายุสูงสุด 48 ปี และมีอายุต่ำสุด 18 ปี โดยจำแนกเป็นกลุ่มอายุ 18 – 25 ปีมากที่สุด ร้อยละ 37.0 กลุ่มอายุ 26 – 30 ปี ร้อยละ 19.0 กลุ่มอายุ 31 – 35 ปี คิดเป็นร้อยละ 17.0 กลุ่มอายุ 36 – 40 ปี ร้อยละ 4.0 และแรงงานต่างด้าวกลุ่มอายุ 41 ปีขึ้นไป ร้อยละ 3.0 ตามลำดับ

แรงงานต่างด้าวส่วนใหญ่ ร้อยละ 57.0 ได้รับการศึกษาระหว่าง 1 – 5 ปี รองลงมาไม่ได้รับการศึกษา ร้อยละ 37.0 และได้รับการศึกษาระหว่าง 6 – 10 ปี คิดเป็นร้อยละ 6.0 ตามลำดับ โดยแรงงานต่างด้าวมีจำนวนปีที่ได้รับการศึกษาเฉลี่ย 2.5 ปี จำนวนปีที่ได้รับการศึกษาสูงสุด 8 ปี ต่ำสุด 1 ปี

จำนวนรายได้ต่อเดือนของแรงงานต่างด้าว ส่วนใหญ่มีรายได้เดือนละ 5,001 -10,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 60.0 รองลงมา มีรายได้ต่อเดือนต่ำกว่า 5,000 บาท ร้อยละ 32.0 และมีรายได้ต่อเดือนเกิน 10,001 บาทเพียงร้อยละ 8.0 ตามลำดับ แรงงานต่างด้าวส่วนใหญ่มีสัญชาติพม่าถึงร้อยละ 70.0 มีสัญชาติกัมพูชา ร้อยละ 21.0 และมีสัญชาติลาว ร้อยละ 9.0

แรงงานต่างด้าว ส่วนใหญ่มีสถานภาพสมรสแล้วร้อยละ 58.0 มีสถานภาพโสดของลงมา คิดเป็นร้อยละ 34.0 และมีสถานภาพม่ายน้อยที่สุด ร้อยละ 8.0 ตามลำดับ แรงงานต่างด้าว ส่วนใหญ่ ร้อยละ 56.0 มีบุตร 1 – 2 คน รองลงมา มีบุตรจำนวน 3 – 4 คน ร้อยละ 23.0 “ไม่มีบุตร” ร้อยละ 18.0 และมีบุตรมากกว่า 5 คน ขึ้นไป ร้อยละ 3.0 โดยมีจำนวนบุตรเฉลี่ย 2.5 คน สูงสุด 6 คน

วิธีการเข้ามาในประเทศไทยของแรงงานต่างด้าว ส่วนใหญ่ใช้วิธีโดยสารรถยนต์ ร้อยละ 53.0 รองลงมาใช้วิธีเดินเท้าข้ามชายแดน ร้อยละ 27.0 และวิธีเดินทางด้วยรถไฟ ร้อยละ 20.0 โดยส่วนใหญ่เข้ามาในประเทศไทยเป็นครั้งแรก ร้อยละ 67.0 ที่เหลือเดินทางเข้ามาในประเทศไทยเป็นครั้งที่ 2 และครั้งที่ 3 ร้อยละ 21.0 และ 12.0 ตามลำดับ โดยแรงงานต่างด้าวส่วนใหญ่เดินทางเข้าประเทศไทยกับเพื่อน ร้อยละ 34.0 กับนายหน้า ร้อยละ 31.0 เดินทางเข้ามาคนเดียว ร้อยละ 16.0 เดินทางมากับคู่สมรส ร้อยละ 12.0 และเดินทางมากับบุตร ร้อยละ 7.0

ลักษณะการอยู่อาศัยของแรงงานต่างด้าวในประเทศไทย พบร่วมกับส่วนใหญ่พักอาศัยอยู่กับนายจ้าง ร้อยละ 54.0 รองลงมาอาศัยบ้านเช่า ร้อยละ 32.0 อาศัยอยู่บ้านญาติ ร้อยละ 8.0 อาศัย

อยู่กับเพื่อน ร้อยละ 5.0 และอาศัยอยู่บ้านของตนเอง เพียงร้อยละ 1.0 โดยมีระยะเวลาที่ทำงานในประเทศไทยส่วนใหญ่ อยู่ในช่วง 1 – 2 ปี ร้อยละ 57.0 ช่วงระหว่าง 3 – 4 ปี ร้อยละ 20.0 และทำงานในประเทศไทยมากกว่า 5 ปีขึ้นไป ร้อยละ 23.0

ลักษณะงานที่ทำในประเทศไทย แรงงานต่างด้าวส่วนใหญ่ ร้อยละ 67.0 เป็นผู้ใช้แรงงานรองลงมาเป็นผู้ทำงานโดยใช้มือ ร้อยละ 26.0 และทำงานเป็นแม่บ้าน คนรับใช้ ร้อยละ 7.0 ส่วนการออกค่าใช้จ่ายในการจดทะเบียน ส่วนใหญ่นายจ้างเป็นผู้ออกค่าใช้จ่ายให้ทั้งหมด ร้อยละ 68.0 และแรงงานต่างด้าว ออกค่าใช้จ่ายเองอีกร้อยละ 32.0 ตามลำดับ

ความเห็นของแรงงานต่างด้าวต่อความเสี่ยงในการถูกจับกุม ส่วนใหญ่เห็นด้วยว่าตนเองมีความเสี่ยงสูง ร้อยละ 66.0 และไม่เห็นด้วยว่ามีความเสี่ยง ร้อยละ 34.0 โดยในกลุ่มที่เห็นด้วยว่าตนเองมีความเสี่ยงให้เหตุผลว่า เนื่องจากถ้าไม่มีใบอนุญาตจะถูกส่งกลับประเทศไทย ร้อยละ 56.0 เหตุผลว่า เพราะอาจถูกสงสัยว่าเป็นคนร้ายได้ง่าย ร้อยละ 24.3 และเหตุผลว่าไม่มีสิทธิเท่าคนไทย หากถูกจับกุม อีกร้อยละ 19.7 โดยส่วนใหญ่มีความคิดเห็นต่อการไม่แสดงตนเป็นแรงงานต่างด้าว และรู้สึกด้อยกว่าคนไทย มีผู้เห็นด้วยร้อยละ 68.0 และไม่เห็นด้วยร้อยละ 32.0 โดยผู้เห็นด้วยให้เหตุผลว่า เนื่องจากสำเนียงการพูดไม่เหมือนคนไทย ร้อยละ 44.1 ตนเองมีความรู้น้อย ร้อยละ 20.5 กลัวถูกจับ และจะได้สิทธิน้อยกว่า ร้อยละ 14.6 และเห็นว่าตนเองหน้าตาไม่เหมือนคนไทย ร้อยละ 8.8 ตามลำดับ ในส่วนของผู้ไม่เห็นด้วย เพราะเห็นว่าตนเองมีใบอนุญาตถูกต้อง ร้อยละ 56.3 และเห็นว่ามีความเป็นคนไทยเท่ากัน ร้อยละ 37.5 และเห็นว่าตนเองไม่ได้ทำผิดกฎหมายไทยอีก ร้อยละ 6.0 ตามลำดับ (ตารางที่ 4.4)

ตารางที่ 4.4
ข้อมูลทั่วไปของแรงงานต่างด้าว

ลักษณะข้อมูล	จำนวน	ร้อยละ	หมายเหตุ
เพศ			
ชาย	67	67.0	
หญิง	33	33.0	
รวม	100	100.0	
อายุ			
18 – 25 ปี	57	57.0	อายุเฉลี่ย 24 ปี
26 – 30 ปี	19	19.0	อายุต่ำสุด 18 ปี
31 – 35 ปี	17	17.0	อายุสูงสุด 48 ปี
36 – 40 ปี	4	4.0	
41 ปีขึ้นไป	3	3.0	
รวม	100	100.0	
ระดับการศึกษา			
ไม่ได้รับการศึกษา	37	37.0	การศึกษาเฉลี่ย 2.5 ปี
ได้รับการศึกษา 1 – 5 ปี	57	57.0	ต่ำสุด 2 ปี
ได้รับการศึกษา 6 – 10 ปี	6	6.0	สูงสุด 8 ปี
รวม	100	100.0	
รายได้ต่อเดือน			
ต่ำกว่า 5,000 บาท	32	32.0	
5,001 – 10,000 บาท	60	60.0	
10,001 บาทขึ้นไป	8	8.0	
รวม	100	100.0	
สัญชาติ			
พม่า	70	70.0	
กัมพูชา	21	21.0	
ลาว	9	9.0	
รวม	100	100.0	

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

ลักษณะข้อมูล	จำนวน	ร้อยละ	หมายเหตุ
สถานภาพการสมรส			
โสด	34	34.0	
สมรส	58	58.0	
หม้าย	8	8.0	
รวม	100	100.0	
จำนวนบุตร			
ไม่มีบุตร	18	18.0	
1 - 2 คน	56	56.0	เฉลี่ย 2.5 คน
3 - 4 คน	23	23.0	ต่ำสุด ไม่มีบุตร
มากกว่า 5 คนขึ้นไป	3	3.0	สูงสุด 6 คน
รวม	100	100.0	
วิธีการเข้ามาในประเทศไทย			
เดินข้ามชายแดน	27	27.0	
รถไฟ	20	20.0	
รถยนต์	53	53.0	
รวม	100	100.0	
จำนวนครั้งที่เข้าประเทศไทย			
1 ครั้ง	67	67.0	
2 ครั้ง	21	21.0	
3 ครั้ง	12	12.0	
รวม	100	100.0	
เดินทางเข้าประเทศไทยกับ			
คนเดียว	16	16.0	
คู่สมรส	12	12.0	
บุตร	7	7.0	
เพื่อน	34	34.0	
นายหน้า	31	31.0	
รวม	100	100.0	

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

ลักษณะข้อมูล	จำนวน	ร้อยละ	หมายเหตุ
ลักษณะที่อยู่อาศัย			
บ้านของตนเอง	1	1.0	
อยู่กับเพื่อน	5	5.0	
อาศัยบ้านญาติ	8	8.0	
เช่า	32	32.0	
พักอยู่กับนายจ้าง	54	54.0	
รวม	100	100.0	
ระยะเวลาที่ทำงานในประเทศไทย			
1 - 2 ปี	57	57.0	เฉลี่ย 2.0 ปี
3 - 4 ปี	20	20.0	ต่ำสุด 1 ปี
มากกว่า 5 ปีขึ้นไป	23	23.0	สูงสุด 10 ปี
รวม	100	100.0	
ลักษณะงานที่ทำในประเทศไทย			
การใช้แรงงาน	67	67.0	
การฝึกอบรม	26	26.0	
แม่บ้าน คนรับใช้	7	7.0	
รวม	100	100.0	
ผู้ออกค่าใช้จ่ายในการจดทะเบียน			
ของเงิน	32	32.0	
นายจ้างออกให้บางส่วน	-	-	
นายจ้างออกให้ทั้งหมด	68	68.0	
รวม	100	100.0	

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

ลักษณะข้อมูล	จำนวน	ร้อยละ	หมายเหตุ
ความเห็นของแรงงานต่างด้าวต่อ ความเสี่ยงในการถูกจับกุม			
เห็นด้วย	66	66.0	
ไม่เห็นด้วย	34	34.0	
รวม	100	100.0	
เห็นด้วยเพราะ			
ไม่มีบัตรอนุญาต	37	56.0	
ถูกสงสัยว่าเป็นคนร้ายได้ง่าย	16	24.3	
ไม่มีสิทธิเท่าคนไทย	13	19.7	
รวม	66	100.0	
ความเห็นต่อการไม่แสดงตนเป็น แรงงานต่างด้าวและรู้สึกด้อยกว่าคนไทย			
เห็นด้วย	68	68.0	
ไม่เห็นด้วย	32	32.0	
รวม	100	100.0	
เห็นด้วยเพราะ			
ความรู้สึก	14	20.5	
สำเนียงการพูดไม่เหมือนคนไทย	30	44.1	
กลัวถูกจับและได้รับสิทธิเสรีภาพน้อยกว่า	10	14.6	
หน้าตาไม่เหมือนคนไทย	6	8.8	
รวม	68	100.0	
ไม่เห็นด้วยเพราะ			
มีความเป็นคนไทยกัน	12	37.5	
มีบัตรอนุญาตถูกต้อง	18	56.3	
ไม่ได้ทำผิดกฎหมายไทย	2	6.2	
รวม	32	100.0	

4.5 ความคิดเห็นที่มีต่อคนไทยของแรงงานต่างด้าว

การวัดความคิดเห็นที่มีต่อคนไทยของแรงงานต่างด้าว พบร่วมกับแรงงานต่างด้าวมีความคิดเห็นต่อคนไทยโดยรวมในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.18) โดยจำแนกรายละเอียดได้ดังนี้ แรงงานต่างด้าว มีความคิดเห็นในระดับดี (ค่าเฉลี่ยสูง) ในด้านการได้รับความช่วยเหลือจากนายจ้างทุกครั้งที่ประสบปัญหา (ค่าเฉลี่ย 4.66) และเห็นว่านายจ้างที่ทำงานอยู่มีความยุติธรรมระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.52) และเห็นว่างานที่ทำอยู่มีความเสมอภาค (ค่าเฉลี่ย 3.14) และมีความเห็นว่า รัฐบาลไทยให้ความคุ้มครองที่ยุติธรรม (ค่าเฉลี่ย 3.12) แรงงานต่างด้าวมีความคิดเห็นในระดับต่ำ ในด้านรายได้ที่ไม่ได้รับเท่าเทียมกับแรงงานไทย (ค่าเฉลี่ย 2.24) การได้รับสวัสดิการต่าง ๆ จากนายจ้าง (ค่าเฉลี่ย 1.96) การได้รับสวัสดิการการรักษาพยาบาล (ค่าเฉลี่ย 1.96) ตามลำดับ (ตารางที่ 4.5)

ตารางที่ 4.5
ความคิดเห็นที่มีต่อคนไทยของแรงงานต่างด้าว

ความคิดเห็นที่มีต่อคนไทย	ค่าเฉลี่ย	SD.	หมายเหตุ
ความคิดเห็นของแรงงานต่างด้าวที่มีต่อคนไทยโดยรวม	3.18		ค่าต่ำสุด เท่ากับ 1.00
1. ท่านคิดว่าท่านได้รับสิทธิทุกอย่างเท่ากับคนไทย	1.45	1.20	
2. ท่านได้รับสวัสดิการต่าง ๆ จากนายจ้างเท่ากับคนไทยทุกอย่าง	1.96	0.38	
3. ท่านคิดว่านายจ้างที่ท่านทำงานอยู่มีความยุติธรรม	3.52	0.55	ค่าสูงสุด เท่ากับ 5.00
4. ท่านได้รับความช่วยเหลือจากนายจ้างทุกครั้งที่ประสบปัญหา	4.66	0.79	
5. ท่านคิดว่าตำแหน่งหน้าที่การทำงานที่ท่านทำอยู่ได้รับความเสมอภาค	3.14	0.34	
6. ท่านคิดว่ารายได้ที่ท่านได้รับไม่มีความแตกต่าง ระหว่างลูกจ้างคนไทย	2.24	1.08	
7. ท่านคิดว่ารัฐบาลไทยให้ความคุ้มครองแก่ท่านด้วย ความยุติธรรม	3.12	1.23	
8. ท่านสามารถเข้ารักษาพยาบาลได้ทุกโรงพยาบาลเมื่อเจ็บป่วย	1.96	0.29	

4.6 ข้อมูลประสิทธิผลของการจดทะเบียนแรงงานต่างด้าวของแรงงานต่างด้าว

การวัดประสิทธิผลการจดทะเบียนแรงงานต่างด้าวจากแรงงานต่างด้าวพบว่า แรงงานต่างด้าวมีความคิดเห็นที่ดีคือมีความเห็นต่อประสิทธิผลการทำงานของเจ้าหน้าที่ภาครัฐโดยรวมอยู่ในระดับสูง (ค่าเฉลี่ย 4.45) โดยจำแนกรายละเอียดได้ดังนี้ แรงงานต่างด้าวรู้สึกหมวดกังวลหลังจากที่ได้จดทะเบียนแล้วสูงที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.93) และเห็นว่าการจดทะเบียนเป็นสิ่งที่ถูกต้องควรปฏิบัติ (ค่าเฉลี่ย 4.86) โดยมีความเห็นว่า เจ้าหน้าที่ให้ความรู้ได้ทุกครั้งที่ต้องการ (ค่าเฉลี่ย 4.42) แรงงานต่างด้าวมีความคิดเห็นในระดับปานกลาง ในด้านการเอาใจใส่ดูแลจากเจ้าหน้าที่สมำเสมอ (ค่าเฉลี่ย 3.77) เจ้าหน้าที่มีเอกสารแนะนำขั้นตอนการจดทะเบียนที่เข้าใจง่าย และชัดเจน (ค่าเฉลี่ย 3.55) เจ้าหน้าที่ทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ (ค่าเฉลี่ย 3.46) และเจ้าหน้าที่ให้ความสะดวกทุกครั้งที่ไปจดทะเบียน (ค่าเฉลี่ย 3.33) ส่วนในประเด็นที่เหลือ คือ การจดทะเบียนมีขั้นตอนยุ่งยากขับข้อน(ค่าเฉลี่ย 2.36) การใช้เวลานานในการจดทะเบียน (ค่าเฉลี่ย 1.86) และจำนวนเจ้าหน้าที่พ่อเพียงต่อการปฏิบัติงาน (ค่าเฉลี่ย 1.14) แรงงานต่างด้าวมีความคิดเห็นอยู่ในระดับต่ำ (ตารางที่ 4.6)

ตารางที่ 4.6

ประสิทธิผลการจดทะเบียนแรงงานต่างด้าวของแรงงานต่างด้าว

ประสิทธิผลการจดทะเบียนแรงงานต่างด้าว	ค่าเฉลี่ย	SD.	หมายเหตุ
ประสิทธิผลการจดทะเบียนแรงงานต่างด้าวโดยรวม	4.45		ค่าต่ำสุด
1. ท่านคิดว่าเจ้าหน้าที่ให้ความสะดวกทุกครั้งที่ไปจดทะเบียน	3.33	1.29	เท่ากับ 1.00
2. ท่านคิดว่าเจ้าหน้าที่ให้ความรู้แก่ท่านได้ทุกครั้งที่ต้องการ	4.22	1.38	ค่าสูงสุด
3. ท่านคิดว่าเจ้าหน้าที่ให้ความเอาใจใส่แก่ท่านอย่างสมำเสมอ	3.77	1.55	เท่ากับ 5.00
4. ท่านคิดว่าเจ้าหน้าที่ทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ	3.46	1.09	
5. เจ้าหน้าที่มีเอกสารแนะนำขั้นตอนการจดทะเบียนที่เข้าใจง่าย และชัดเจน	3.55	0.34	
6. ท่านคิดว่าเจ้าหน้าที่รับจดทะเบียนมีจำนวนเพียงพอ กับการปฏิบัติงาน	1.14	1.28	
7. การจดทะเบียนมีขั้นตอนที่ไม่ชัดเจน ยุ่งยาก	2.26	1.23	
8. ใช้เวลาไม่นานในการไปจดทะเบียน	1.86	1.29	
9. ท่านคิดว่าการจดทะเบียนเป็นสิ่งที่ถูกต้อง และควรปฏิบัติ	4.86	1.43	
10. ท่านรู้สึก Nemot กังวลหลังจากที่ท่านได้จดทะเบียนแล้ว	4.93	1.24	

4.7 ข้อมูลทั่วไปของเจ้าหน้าที่ภาครัฐ

ข้อมูลกลุ่มตัวอย่าง จากเจ้าหน้าที่ภาครัฐที่ทำหน้าที่ในการจดทะเบียนแรงงานต่างด้าว หรือมีหน้าที่เกี่ยวข้องกับแรงงานต่างด้าว ในสังกัดจังหวัดสมุทรปราการ และในกรุงเทพมหานคร และสวัสดิการสังคม จากการศึกษาครั้งนี้ พบว่า เจ้าหน้าที่ภาครัฐกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ร้อยละ 60.0 และเป็นเพศหญิงร้อยละ 40.0 โดยมีอายุเฉลี่ยเท่ากับ 34.5 ปี มีอายุสูงสุด 56 ปี และมีอายุต่ำสุด 23 ปี โดยจำแนกเป็นกลุ่มอายุ 20 – 30 ปีมากที่สุดร้อยละ 40.0 รองลงมาเป็นกลุ่มอายุ 31 – 40 ปี ร้อยละ 25.0 และกลุ่มอายุ 41 – 50 ปี ร้อยละ 20.0 กลุ่มอายุ 51 – 60 ปี ร้อยละ 15.0 ตามลำดับ

เจ้าหน้าที่ภาครัฐส่วนใหญ่ ร้อยละ 55.0 มีการศึกษาระดับปริญญาตรี โดยมีการศึกษาในระดับอนุปริญญาของลงมา คิดเป็นร้อยละ 25.0 และมีการศึกษาระดับปริญญาโทน้อยที่สุดร้อยละ 20.0 ตามลำดับ สำหรับระดับต่ำแห่ง เจ้าหน้าที่ภาครัฐส่วนใหญ่มีตำแหน่งระดับ 1 – 2 มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 30.0 ระดับ 3 – 4 ร้อยละ 25.0 และระดับ 5 – 6 กับระดับ 7 – 8 ในจำนวนใกล้เท่ากันคือร้อยละ 20.0 และเป็นเจ้าหน้าที่ระดับ 9 ร้อยละ 5.0 ตามลำดับ

โดยเจ้าหน้าที่ภาครัฐ มีหน้าที่ประจำเกี่ยวกับการวางแผนพัฒนางาน ร้อยละ 35.0 มีหน้าที่ในการจดทะเบียน และการเก็บข้อมูลแรงงาน ร้อยละ 30.0 หน้าที่ในการปรึกษากฎหมาย และรับเรื่องราวร้องทุกข์ ร้อยละ 25.0 และหน้าที่การรับส่งเอกสาร คิดเป็นร้อยละ 10.0 ส่วนหน้าที่ในการจดทะเบียนแรงงาน เจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่มีหน้าที่อนุญาตการจดทะเบียนแรงงาน ร้อยละ 55.0 หน้าที่ในการควบคุมดูแลการจดทะเบียนแรงงาน ร้อยละ 30.0 และหน้าที่ในการตรวจสอบเอกสารร้อยละ 5.0

ความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ภาครัฐต่อสิทธิของแรงงานต่างด้าวที่ควรจะเทียบเท่าแรงงานไทยหรือไม่ เจ้าหน้าที่ภาครัฐส่วนใหญ่เห็นด้วยว่าความมีสิทธิเท่าเทียมกัน (ร้อยละ 55.0) โดยผู้เห็นด้วยส่วนใหญ่คือกลุ่มสิทธิมนุษยชนและลักษณะงานระหว่างประเทศ ร้อยละ 45.5 เห็นว่าความมีสิทธิเสรีภาพที่เท่าเทียมกัน ร้อยละ 36.4 และเห็นว่าความมีมนุษยธรรม อีกร้อยละ 18.2 ตามลำดับ และในส่วนของผู้ไม่เห็นด้วยอีก ร้อยละ 45.0 ให้เหตุผลว่า เนื่องจากแรงงานต่างด้าวจะเป็นภาระแก่รัฐบาลและประเทศไทยโดยรวม ร้อยละ 44.5 และเห็นว่าแก่งแย่งการทำนาหากินของคนไทยอีก ร้อยละ 33.3 และมีความเห็นว่าจะก่อให้เกิดโรคระบาดและการควบคุมการเดี่ยงการแพร่ระบาดของโรคต่างๆ ได้ยาก อีกร้อยละ 22.2 (ตารางที่ 4.7)

ตารางที่ 4.7
ข้อมูลทั่วไปของเจ้าหน้าที่ภาครัฐ

ลักษณะข้อมูล	จำนวน	ร้อยละ	หมายเหตุ
เพศ			
ชาย	12	60.0	
หญิง	8	40.0	
รวม	20	100.0	
อายุ			
21 – 30 ปี	8	40.0	อายุเฉลี่ย 34.5 ปี
31 – 40 ปี	5	25.0	อายุต่ำสุด 23 ปี
41 – 50 ปี	4	20.0	อายุสูงสุด 56 ปี
51 ปีขึ้นไป	3	15.0	
รวม	20	100.0	
ระดับการศึกษา			
อนุปริญญา	5	25.0	
ปริญญาตรี	11	55.0	
ปริญญาโท	4	20.0	
รวม	20	100.0	
ระดับตำแหน่งในหน่วยงาน(ชี)			
ระดับ 1 – 2	6	30.0	
ระดับ 3 – 4	5	25.0	
ระดับ 5 – 6	4	20.0	
ระดับ 7 – 8	4	20.0	
ระดับ 9	1	5.0	
รวม	20	100.0	
หน้าที่ประจำ			
ตรวจรับส่งเอกสาร	2	10.0	
บริการกฎหมายเชื่อมต่อทุกๆ	5	25.0	
เก็บข้อมูลแรงงาน จดทะเบียน	6	30.0	
วางแผนพัฒนางาน	7	35.0	
รวม	20	100.0	

ตารางที่ 4.7 (ต่อ)

ลักษณะข้อมูล	จำนวน	ร้อยละ	หมายเหตุ
หน้าที่ในการจดทะเบียนแรงงานต่างด้าว			
ตรวจสอบเอกสาร	3	15.0	
ควบคุมดูแลการจดทะเบียน	6	30.0	
พิจารณาอนุญาตการทำงาน	11	55.0	
รวม	20	100.0	
ความเห็นต่อสิทธิของแรงงานต่างด้าว			
เห็นด้วยแรงงานไทย			
เห็นด้วย	11	55.0	
ไม่เห็นด้วย	9	45.0	
รวม	20	100.0	
เห็นด้วยเพาะ			
สิทธิเสรีภาพที่เท่าเทียม	4	36.4	
เห็นแก่นุษยธรรม	2	18.2	
หลักสิทธิมนุษยชน	5	45.5	
หลักแรงงานระหว่างประเทศ			
รวม	11	100.0	
ไม่เห็นด้วยเพาะ			
แยกการทำงานกันของคนไทย	3	33.3	
ก่ออาชญากรรม ໂຄຮະນາດ	2	22.2	
เป็นภาระแกรัฐ และสังคมไทย	4	44.5	
รวม	9	100.0	

4.8 ความคิดเห็นในเรื่องการจดทะเบียนแรงงานต่างด้าวของเจ้าหน้าที่ภาครัฐ

การวัดระดับความคิดเห็นในการจดทะเบียนแรงงานต่างด้าวของเจ้าหน้าที่ภาครัฐ ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้คำถาม (ตัววัด) รวม 20 คำถาม จำแนกออกเป็น 2 ด้าน คือ 1. ด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับการจดทะเบียนแรงงานต่างด้าว 2. ด้านความคิดเห็นต่อขั้นตอนการดำเนินงาน โดยแต่ละคำามมีค่าสูงสุดเท่ากับ 5.00 และค่าต่ำสุดเท่ากับ 1.00 โดยผู้วิจัยกำหนดความหมายของระดับคะแนนในการแปลผล ดังนี้

ค่าคะแนน 1.00 – 2.50 เท่ากับ ความคิดเห็นต่อการจดทะเบียนแรงงานต่างด้าวระดับต่ำ

ค่าคะแนน 2.51 – 3.50 เท่ากับ ความคิดเห็นต่อการจดทะเบียนแรงงานต่างด้าวระดับปานกลาง

ค่าคะแนน 3.51 – 5.00 เท่ากับ ความคิดเห็นต่อการจดทะเบียนแรงงานต่างด้าวระดับสูง

ซึ่งในรายละเอียดของคำามการวัดความคิดเห็นต่อการจดทะเบียนแรงงานต่างด้าวของเจ้าหน้าที่ภาครัฐในแต่ละด้าน พบว่า ด้านความคิดเห็นต่อการจดทะเบียนแรงงานต่างด้าวของเจ้าหน้าที่ภาครัฐโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.15) สามารถจำแนกเรียงลำดับจากมากไปน้อยได้ดังนี้ เจ้าหน้าที่ภาครัฐมีความคิดเห็นว่าการจดทะเบียนแรงงานต่างด้าวมีขั้นตอนมากและยุ่งยากอยู่ในระดับสูงที่สุด (ค่าเฉลี่ย 3.84) รองลงมา มีความเห็นว่าเห็นด้วยกับระยะเวลาของใบอนุญาตทำงานของแรงงานต่างด้าวที่กำหนดอยู่ไว้ไม่เกิน 1 ปี (ค่าเฉลี่ย 3.46) และเจ้าหน้าที่ภาครัฐส่วนใหญ่มีความเห็นว่า ควรกำหนดการจดทะเบียนจ้างแรงงานต่างด้าวในกิจการบางประเภทเท่านั้น (ค่าเฉลี่ย 3.26) และมีความคิดเห็นว่า การจดทะเบียนแรงงานต่างด้าวเป็นเรื่องที่ดี และสามารถใช้เป็นมาตรฐานควบคุมแรงงานต่างด้าว การควบคุมโดยร่วมมือได้ (ค่าเฉลี่ย 3.12 และ 3.02) แต่เจ้าหน้าที่ภาครัฐมีความเห็นด้านการคุ้มครองสิทธิ์ด้านต่าง ๆ ของแรงงานต่างด้าวในระดับต่ำ (ค่าเฉลี่ย 2.47) และความคิดเห็นด้านค่าธรรมเนียมต่าง ๆ เช่น ค่าประกันตัว ค่าใบอนุญาตมีอัตราสูงมากเกินไป ในระดับต่ำด้วยเช่นกัน (ค่าเฉลี่ย 2.32) ตามลำดับ

เจ้าหน้าที่ภาครัฐมีความคิดเห็นเกี่ยวกับขั้นตอนการดำเนินงานการจดทะเบียนแรงงานต่างด้าวโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง (3.01) สามารถจำแนกได้ดังนี้ เจ้าหน้าที่มีความคิดเห็นว่า การจดทะเบียนแรงงานต่างด้าวทำให้ภาระงานประจำเพิ่มมากขึ้น และต้นทุนของหน่วยงานเพิ่มมากขึ้น (ค่าเฉลี่ย 3.85 และ 3.76) และคิดว่าเจ้าหน้าที่มีภาระงานมาก และสามารถแก้ไขปัญหาในการปฏิบัติงานได้ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.31 และ 3.24) นอกจากนี้ เจ้าหน้าที่เห็นว่าเวลาที่ใช้ในการจดทะเบียนไม่นาน และสามารถอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้มาจดทะเบียนได้

รวดเร็ว (ค่าเฉลี่ย 3.21 และ 3.11) และเห็นว่า เจ้าหน้าที่ทุกคนมีความรู้ ความเชี่ยวชาญในการปฏิบัติงาน (ค่าเฉลี่ย 3.05 และ 3.02) เจ้าหน้าที่มีความคิดเห็นด้านความยุ่งยากขับช้อนในการทำงาน ปริมาณเจ้าหน้าที่จำนวนน้อยเมื่อเทียบกับปริมาณงาน และความสะดวกของสถานที่ในการจดทะเบียนอยู่ในระดับต่ำ (ค่าเฉลี่ย 2.46 2.33 และ 2.17) ตามลำดับ (ตารางที่ 4.8)

ตารางที่ 4.8
ความคิดเห็นต่อการจดทะเบียนแรงงานต่างด้าวของเจ้าหน้าที่ภาครัฐ

ความคิดเห็นต่อการจดทะเบียนแรงงานต่างด้าว	ค่าเฉลี่ย	SD.	หมายเหตุ
ด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับการจดทะเบียนแรงงานต่างด้าว	3.15		ค่าต่ำสุด เท่ากับ 1.00
1. การจดทะเบียนแรงงานต่างด้าวเป็นสิ่งที่ดี	3.12	1.33	
2. ประชาชนทุกคนต้องได้รับสิทธิ์ในการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ. 2521 ทำได้ (ฉบับที่ 10) ควรกำหนดให้ทำได้เฉพาะในกิจกรรมทางประมง บางจังหวัด และบางพื้นที่ที่จำเป็นที่ต้องใช้แรงงานเหล่านี้อยู่ เช่น กิจกรรมประมงซึ่งคนไทยไม่อยากทำ	3.26	0.58	ค่าสูงสุด เท่ากับ 5.00
3. ค่าธรรมเนียมต่างๆ เช่น ค่าประกันตัว ค่าใบอนุญาตทำงาน สูงเกินไป	2.32	1.39	
4. ท่านคิดว่าการผ่อนผันให้จ้างแรงงานต่างด้าว สามารถควบคุมจำนวนแรงงานต่างด้าวได้	3.02	1.14	
5. การนำแรงงานต่างด้าวไปเข้ารับการผ่อนผันมี ขั้นตอนมากยากต่อการปฏิบัติ	3.84	1.28	
6. ท่านคิดว่าควรให้การคุ้มครองสิทธิต่าง ๆ แก่ ลูกจ้างแรงงานต่างด้าวเท่ากับลูกจ้างแรงงานไทย	2.47	0.35	
7. หากไม่มีการจดทะเบียนแรงงานต่างด้าวโดยระบบและ โควติต่อที่แรงงานต่างด้าวเป็นผู้นำมาพร้อมกับตัวตน มีเพิ่มมากขึ้น	3.15	1.41	
8. ในอนุญาตทำงานของแรงงานต่างด้าวในปัจจุบัน ที่กำหนดอายุไว้ไม่เกิน 1 ปีมีความเหมาะสม	3.46	0.43	

ตารางที่ 4.8 (ต่อ)

ความคิดเห็นต่อการจดทะเบียนแรงงานต่างด้าว	ค่าเฉลี่ย	SD.	หมายเหตุ
ด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับขั้นตอนการดำเนินงาน การจดทะเบียนแรงงานต่างด้าว	3.01		ค่าต่ำสุด เท่ากับ 1.00
1. ท่านคิดว่าท่านสามารถอ่านภาษาความสะดวกแก่ แรงงานต่างด้าวที่มาใช้บริการได้อย่างรวดเร็ว	3.11	1.21	ค่าสูงสุด เท่ากับ 5.00
2. ขั้นตอนการจดทะเบียนไม่ซับซ้อน-ไม่ยุ่งยาก	2.46	1.05	
3. เจ้าน้ำที่มีเพียงพอ กับการให้บริการแรงงานต่างด้าว ที่มาจดทะเบียน	2.33	1.29	
4. เจ้าน้ำที่ทุกคนมีความรู้ในการปฏิบัติงาน	3.02	1.36	
5. ใช้เวลาในการจดทะเบียนไม่นาน	3.21	1.02	
6. มีเอกสารแนะนำถึงขั้นตอนในการจดทะเบียน	3.56	0.89	
7. เจ้าน้ำที่ทุกคนมีความเชี่ยวชาญในการปฏิบัติงาน	3.05	0.78	
8. เจ้าน้ำที่มีการประสานงานกันอย่างดี	3.31	1.23	
9. เจ้าน้ำที่สามารถแก้ไขปัญหาได้ทุกครั้ง เมื่อประสบ ปัญหานในการปฏิบัติงาน	3.24	1.28	
10. สถานที่จดทะเบียน และสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ เอื้ออำนวยความสะดวกทุกด้าน	2.17	1.22	
11. การจดทะเบียนแรงงานทำให้ต้นทุนของหน่วยงาน ท่านเพิ่มขึ้นมาก อาทิ การจ้างลูกจ้างเพิ่มขึ้น	3.76	0.71	
12. การจดทะเบียนแรงงานต่างด้าวทำให้ภาระงาน ประจำของท่านเพิ่มมากขึ้น	3.85	0.73	

4.9 ประสิทธิผลของการจดทะเบียนแรงงานต่างด้าวของเจ้าหน้าที่ภาครัฐ

การวัดประสิทธิผลการจดทะเบียนแรงงานต่างด้าวจากเจ้าหน้าที่ภาครัฐที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการจดทะเบียนแรงงานต่างด้าว พบว่า เจ้าหน้าที่ภาครัฐมีความเห็นต่อประสิทธิผลการทำงานของหน่วยงานภาครัฐโดยรวมอยู่ในระดับสูง (ค่าเฉลี่ย 4.59) โดยจำแนกรายละเอียดได้ดังนี้ เจ้าหน้าที่ภาครัฐเห็นว่ามีการจัดพิมพ์เอกสารเผยแพร่เกี่ยวกับแรงงานต่างด้าวสูงที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.87) และเห็นว่ามีการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนแรงงานต่างด้าว การผ่อนผัน การต่ออายุใบอนุญาตการจ้างงานตามวิทยุ โทรทัศน์ และหนังสือพิมพ์ (ค่าเฉลี่ย 4.87) มีการประชาสัมพันธ์ถึงบุคลงให้ผู้ประกอบการที่ไม่นำแรงงานมาจดทะเบียน (ค่าเฉลี่ย 4.73) และมีการประเมินผลการปฏิบัติงานการขึ้นทะเบียนแรงงานต่างด้าว (ค่าเฉลี่ย 4.53) รวมทั้งมีการส่งเรื่องต่อให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (ค่าเฉลี่ย 4.10) โดยมีความเห็นว่าเจ้าหน้าที่ได้มีบริการให้คำแนะนำปรึกษาเกี่ยวกับแรงงานต่างด้าวทางโทรศัพท์ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.46) มีบริการอุகเป็นแก้ไขปัญหาแรงงานต่างด้าว (ค่าเฉลี่ย 3.28) และมีระบบส่งต่อและเผยแพร่ข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต (ค่าเฉลี่ย 3.15) เจ้าหน้าที่ภาครัฐมีความคิดเห็นอยู่ในระดับต่ำ ในประเด็นด้านมีการทำงานเชิงรุกตรวจจับแรงงานต่างด้าวที่ผู้ประกอบการไม่นำมาจดทะเบียนตามกำหนด (ค่าเฉลี่ย 2.36) และการประสานงานการขึ้นทะเบียนแรงงานต่างด้าวของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (ค่าเฉลี่ย 2.09) (ตารางที่ 4.9)

ตารางที่ 4.9
ประสิทธิผลการจดทะเบียนแรงงานต่างด้าวของเจ้าหน้าที่ภาครัฐ

ประสิทธิผลการจดทะเบียนแรงงานต่างด้าว	ค่าเฉลี่ย	SD.	หมายเหตุ
ประสิทธิผลการจดทะเบียนแรงงานต่างด้าวโดยรวม	4.59		ค่าต่ำสุด เท่ากับ 1.00
1. การประสานงานเกี่ยวกับการขึ้นทะเบียน แรงงานต่างด้าวกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	2.49	1.13	ค่าสูงสุด เท่ากับ 5.00
2. มีการทำงานเชิงรุกตรวจสอบแรงงานต่างด้าวที่ ผู้ประกอบการไม่นำมาขึ้นทะเบียนตามที่กฎหมาย กำหนด	2.35	1.48	
3. มีการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการขึ้นทะเบียน แรงงานต่างด้าว การอ่อนน้อม และการต่ออายุใบอนุญาต การจ้างงานตามวิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์	4.71	1.56	
4. มีการประชาสัมพันธ์ถึงบุคลากรให้ชี้แจงผู้ประกอบการที่ ไม่นำแรงงานมาขึ้นทะเบียน	4.73	1.03	
5. มีการจัดพิมพ์เอกสารเผยแพร่เกี่ยวกับแรงงานต่างด้าว	4.87	0.64	
6. มีการให้บริการปรึกษาแนะนำเกี่ยวกับ แรงงานต่างด้าวทางโทรศัพท์	3.46	1.18	
7. มีการส่งเรื่องต่อให้แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	4.10	1.21	
8. มีระบบการส่งต่อและเผยแพร่ข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต	3.15	1.29	
9. มีบริการฉุกเฉินที่แก้ไขปัญหาแรงงานต่างด้าว	3.28	1.30	
10. มีการประเมินผลการปฏิบัติงานเกี่ยวกับ การขึ้นทะเบียนแรงงานต่างด้าว	4.53	1.24	

4.10 การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการจดทะเบียนแรงงานต่างด้าว

การศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการจดทะเบียนแรงงานต่างด้าว ในเขตจังหวัดสมุทรปราการครั้นนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดตัวแปรวิเคราะห์จากการอภิคิดในการวิจัย โดยกำหนดปัจจัยอิสระที่คาดว่าจะมีอิทธิพลต่อระดับประสิทธิผลของการจดทะเบียนแรงงานต่างด้าวได้ 3 ปัจจัยหลัก คือ ตัวแปรอิสระ (Independent Variable) 24 ตัวแปร จำแนกเป็น ปัจจัยด้านผู้ประกอบการ 8 ตัวแปร ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา ประเกณฑ์อาชญากรรม ขนาดอาชญากรรม ความรู้ในขั้นตอนการจดทะเบียน จำนวนการจ้างแรงงานต่างด้าว และความคิดเห็นต่อแรงงานต่างด้าว ปัจจัยด้านแรงงานต่างด้าว 9 ตัวแปร ประกอบด้วย เพศ อายุ รายได้ สถานภาพการสมรส อายุการทำงาน สภาพความเป็นอยู่ ค่าใช้จ่ายในการจดทะเบียน ความรู้สึกที่มีต่อกันไทย และความเสี่ยงของการถูกจับ ปัจจัยด้านเจ้าหน้าที่ภาครัฐ 7 ตัวแปร ประกอบด้วย ตำแหน่ง ความคิดเห็นต่อการจดทะเบียนแรงงาน ความคิดเห็นต่อขั้นตอนการทำเงินงาน ความคิดเห็นต่อสิทธิของแรงงานต่างด้าว ต้นทุนของหน่วยงาน ภาระงาน ความสะอาดกสิ่งแวดล้อมการทำงาน และตัวแปรตาม (Dependent Variable) คือ ประสิทธิผลของการจดทะเบียนแรงงานต่างด้าว

เมื่อนำตัวแปรทุกด้วยเข้าวิเคราะห์ โดยใช้วิธีสถิติวิเคราะห์การถดถอยพหุคุณแบบปกติ (Enter-Multiple Regression Method) โดยพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์สนับสนุน (Correlation Coefficient) พบว่า ตัวแปรทุกด้วยมีค่าความสัมพันธ์กันต่ำ (มีค่า corr น้อยกว่า .06) ซึ่งหมายความว่า สามารถใช้ตัวแปรทุกด้วยเข้าทำการวิเคราะห์ในสมการพหุคุณได้ โดยไม่มีการเบี่ยงเบนผลจากค่าความสัมพันธ์กันเองของแต่ละตัวแปร (ตารางที่ 4.11) และจากสมการวิเคราะห์ถดถอยพหุคุณพบว่า มีตัวแปรอิสระทั้งสิ้น 3 ปัจจัยรวม 9 ตัวแปร ที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของการจดทะเบียนแรงงานต่างด้าว คือ ปัจจัยด้านผู้ประกอบการ ได้แก่ ตัวแปรความรู้ในขั้นตอนการจดทะเบียน จำนวนการจ้างแรงงานต่างด้าว และความคิดเห็นต่อแรงงานต่างด้าว ปัจจัยด้านแรงงานต่างด้าว ได้แก่ ตัวแปรอายุการทำงาน รายได้ ค่าใช้จ่ายในการจดทะเบียน และความเสี่ยงในการถูกตรวจจับ ส่วนปัจจัยด้านเจ้าหน้าที่ภาครัฐ ได้แก่ ตัวแปรความคิดเห็นต่อขั้นตอนการทำเงินงาน และภาระงาน

สมการถดถอยพหุคุณที่ได้มีค่า R^2 เท่ากับ .801 และ R^2 Adjust เท่ากับ .765 หมายความว่า สมการพหุคุณที่ได้สามารถทำนายระดับประสิทธิผลของการจดทะเบียนแรงงานต่างด้าวได้สูงถึงร้อยละ 80 และปัจจัยอิสระทั้ง 9 ตัว มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการจดทะเบียนแรงงานต่างด้าวในระดับที่สูงมากด้วย (ตารางที่ 4.10)

ตารางที่ 4.10

การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของการจดทะเบียนแรงงานต่างด้าว
ในสมการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบปกติ

ตัวแปร	B	SE B	Beta	T	Sig T
เพศ	2.322	.254	.214	3.018	.416
อายุ	-2.313	.554	-.052	-1.445	.354
ระดับการศึกษา	.134	.036	-.155	3.345	.834
ประเภทอุตสาหกรรม	.312	.158	.076	2.503	.210
ขนาดสถานประกอบการ	2.536	.280	.139	4.760	.083
ความรู้ในขั้นตอนการจดทะเบียน	3.431	.222	.113	3.420	.023**
จำนวนการจ้างแรงงานต่างด้าว	3.353	.000	.161	3.788	.000**
ความคิดเห็นต่อแรงงานต่างด้าว	1.851	.650	.130	2.846	.002**
เพศ	-.383	.357	-.046	-1.069	.871
อายุ	2.322	.254	.214	3.018	.521
รายได้	1.22	.148	.346	2.503	.012**
สถานภาพการสมรส	2.536	.280	.945	4.760	.783
อายุการทำงาน	3.11	.256	.144	3.420	.037**
สภาพความเป็นอยู่	3.567	.034	.160	3.788	.093
ค่าใช้จ่ายในการจดทะเบียน	1.983	.455	.030	2.846	.001**
ความคิดเห็นที่มีต่อบุคคลไทย	-.683	.567	-.746	-2.478	.453
ความเสี่ยงของการถูกจับ	2.778	.649	.614	3.237	.024**
ตำแหน่ง	3.211	.298	.213	3.420	.345
ความคิดเห็นต่อการจดทะเบียน	3.776	.168	.461	2.749	.129
ความคิดเห็นต่อขั้นตอนการดำเนินงาน	2.836	.602	.030	2.122	.043**
ความคิดเห็นต่อสิทธิแรงงานต่างด้าว	-.467	.389	-.946	-1.456	.078
ต้นทุนของหน่วยงาน	2.123	.232	.414	2.678	.472
ภาระงาน	1.987	.456	.454	2.512	.023**
ความสะดวก/สิ่งแวดล้อมการทำงาน	1.855	.653	.110	1.840	.156

MR = 0.828

$R^2 = 0.801$

$R^2 \text{ Adj} = 0.765$

B = 33.921

F = 165.436

Sig F = 0.000

ตารางที่ 4.11
ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตามในสมการถดถอยพหุคูณ

ผู้ประกอบการ

ตัวแปร	เพศ	อายุ	ระดับการศึกษา	ประเภทอุตสาหกรรม	ขนาดสถานประกอบการ	ความรู้ในขั้นตอนการจดทะเบียน	ความคิดเห็นต่อแรงงานต่างด้าว	จำนวนการจ้างแรงงานต่างด้าว
เพศ	1.00							
อายุ	-.320	1.00						
ระดับการศึกษา	.450	.118	1.00					
ประเภทอุตสาหกรรม	-.275	.212	.083	1.00				
ขนาดสถานประกอบการ	.034	.165	.028	-.210	1.00			
ความรู้ในขั้นตอนการจดทะเบียน	.028	.246	.015	.082	.142	1.00		
ความคิดเห็นต่อแรงงานต่างด้าว	.024	.038	.052	.005	.012	.002	1.00	
จำนวนการจ้างแรงงานต่างด้าว	.011	.155	.023	.018	.038	.053	.042	1.00

ตารางที่ 4.11 (ต่อ)

แรงงานต่างด้าว

ตัวแปร	เพศ	อายุ	รายได้	สถานภาพ การสมรส	อายุการ ทำงาน	สภาพความ เป็นอยู่	ค่าใช้จ่ายใน การจดทะเบียน	ความคิดเห็น ที่มีต่อบนไทย	ความเสี่ยงของ การถูกจับ
เพศ	1.00								
อายุ	-.224	1.00							
รายได้	.410	.158	1.00						
สถานภาพการสมรส	-.259	.142	.233	1.00					
อายุการทำงาน	.034	.132	.224	-.510	1.00				
สภาพความเป็นอยู่	.028	.246	.015	.482	.142	1.00			
ค่าใช้จ่ายใน การจดทะเบียน	.024	.038	.056	.205	.012	.002	1.00		
ความคิดเห็น ที่มีต่อบนไทย	.121	.155	.403	.318	.138	.036	.142	1.00	
ความเสี่ยงของ การถูกจับ	-.452	.084	.013	.312	.232	.145	.288	.115	1.00

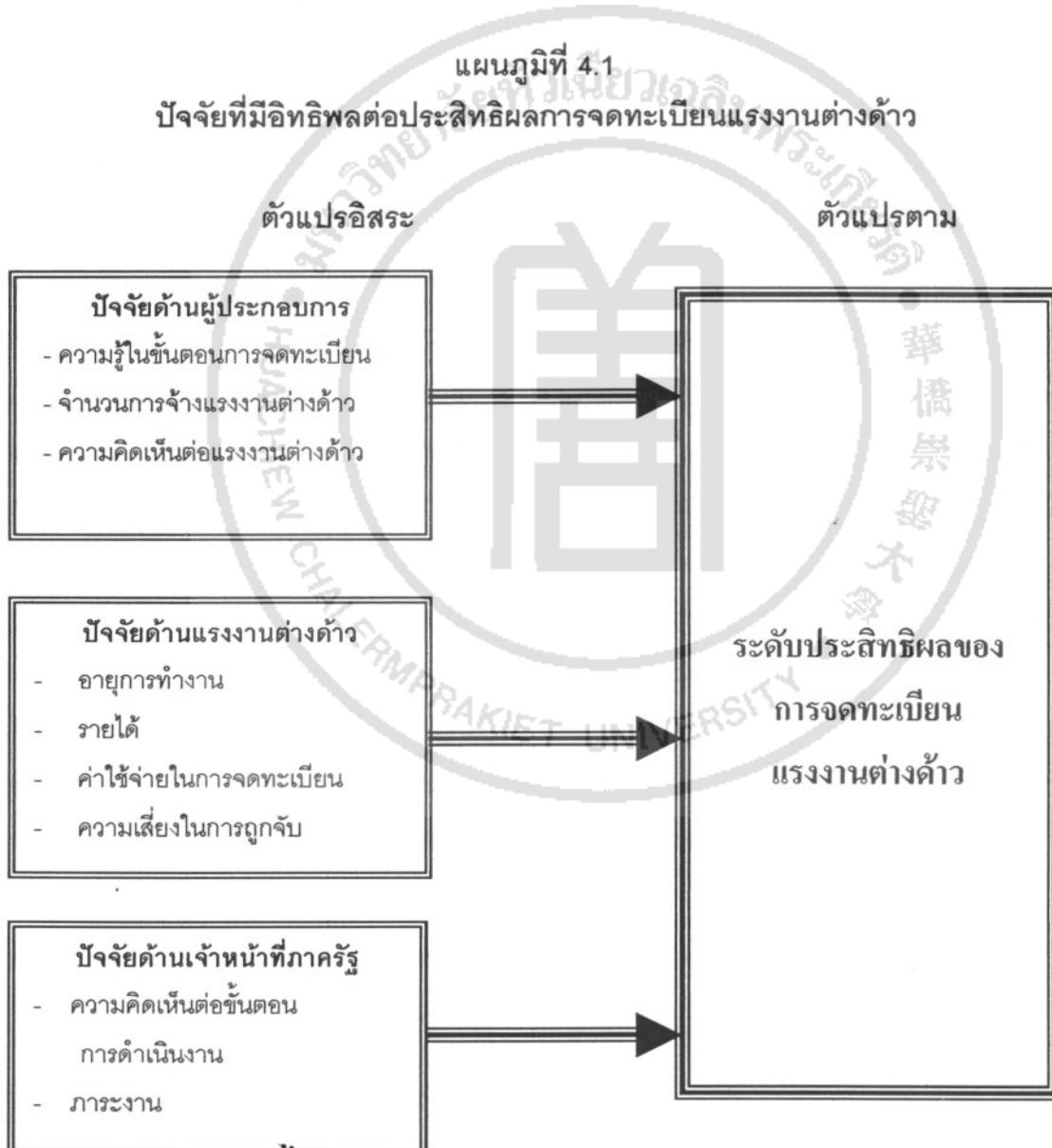
มาตรางวดที่ 4.11 (ต่อ)

၁၂၅

ตัวแปร	ตัวแหน่ง	ความคิดเห็นต่อ การจดหมาย	ความคิดเห็นต่อสิ่งที่รับ การซักถาม	ความคิดเห็นต่อสิ่งที่รับ การซักถาม	ความคิดเห็นต่อสิ่งที่รับ การซักถาม	ความคิดเห็นต่อสิ่งที่รับ การซักถาม
ความคิดเห็นต่อการจด หมาย	1.00					
ความคิดเห็นต่อการจด หมาย	-376 .456	.1.00 .189				
ความคิดเห็นต่อสิ่งที่รับ การซักถาม	.090 .234	.023 .145	.433 .424	.1.00 .110		
การซักถาม	.128 .325	.087 .245	.215 .372	.442 .405		
ความคิดเห็นต่อสิ่งที่รับ การซักถาม					.502 .212	1.00

สรุปปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของการจดทะเบียนแรงงานต่างด้าว

จากผลการศึกษาสามารถสรุปได้ว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของการจดทะเบียนแรงงานต่างด้าวในจังหวัดสมุทรปราการ มี 3 ปัจจัยหลัก คือ ปัจจัยด้านผู้ประกอบการ ได้แก่ ความรู้ในขั้นตอนการจดทะเบียน จำนวนการจ้างแรงงานต่างด้าว และความคิดเห็นต่อแรงงานต่างด้าว ปัจจัยด้านแรงงานต่างด้าว ได้แก่ อายุการทำงาน รายได้ ค่าใช้จ่ายในการจดทะเบียน และความเสี่ยงในการถูกตรวจจับ และปัจจัยด้านเจ้าหน้าที่ภาครัฐ ได้แก่ ความคิดเห็นต่อขั้นตอนการดำเนินงาน และภาระงาน ซึ่งสามารถสรุปแสดงในแผนภูมิที่ 4.1

4.11 การวิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรค และข้อเสนอแนะในการจดทะเบียนแรงงานต่างด้าว

การศึกษาปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะในการจดทะเบียนแรงงานต่างด้าวในภารกิจครั้นี้ ผู้วิจัยแบ่งการศึกษาออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

1. ปัญหาและอุปสรรคในการจดทะเบียนแรงงานต่างด้าว
2. ข้อเสนอแนะในการจดทะเบียนแรงงานต่างด้าว

แบบสอบถามที่ใช้เป็นลักษณะปลายเปิดโดยผู้ตอบจะได้แก่ ผู้ประกอบการ เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานจดทะเบียนแรงงานต่างด้าวในจังหวัดสมุทรปราการในระดับปฏิบัติการ ระดับบริหาร และเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องในสังกัดกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม

4.11.1. ปัญหาอุปสรรคในการจดทะเบียนแรงงานต่างด้าว

จากข้อมูลสามารถสรุปปัญหาอุปสรรคในการจดทะเบียนแรงงานต่างด้าว ออกได้เป็น 2 ด้าน คือ ด้านของผู้ประกอบการและแรงงานต่างด้าว และด้านของเจ้าหน้าที่ภาครัฐ โดยแต่ละส่วนสามารถเรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้ดังนี้

ด้านผู้ประกอบการและแรงงานต่างด้าว สรุปปัญหาและอุปสรรคได้ 7 ประการ คือ

1. การจดทะเบียนมีขั้นตอนยุ่งยาก ร้อยละ 74.2
2. การขาดการประชาสัมพันธ์ และไม่ได้รับข้อมูลข่าวสารจากหน่วยงานภาครัฐ ที่เกี่ยวข้อง ร้อยละ 53.5
3. การจดทะเบียนใช้เวลานานมาก ทำให้เสียเวลา ร้อยละ 47.0
4. ปัญหาค่าใช้จ่าย ค่าใช้จ่ายในการจดทะเบียนค่อนข้างสูง ร้อยละ 45.1
5. สถานที่ในการจดทะเบียนแออัดคับแคบ ไม่เหมาะสมต่อปริมาณผู้มาใช้บริการจดทะเบียน ซึ่งมีจำนวนมาก ร้อยละ 32.7
6. เจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการขาดความรู้ ความเข้าใจในงานที่ทำ และขาดการประสานงานในระหว่างการจดทะเบียน ร้อยละ 27.9
7. ขาดการจัดระบบงานในการจดทะเบียน ร้อยละ 19.6

(ตารางที่ 4.12)

ตารางที่ 4.12

**ปัญหาและอุปสรรคการจดทะเบียนแรงงานต่างด้าว ในความคิดเห็น
ของผู้ประกอบการและแรงงานต่างด้าว**

ปัญหาอุปสรรคการจดทะเบียนแรงงานต่างด้าว	ร้อยละ
1. การจดทะเบียนมีขั้นตอนยุ่งยาก	74.2
2. ขาดการประชาสัมพันธ์ไม่ได้รับข่าวสารจากภาครัฐ	53.5
3. การจดทะเบียนใช้เวลานานมาก เสียเวลา	47.0
4. ค่าใช้จ่ายในการจดทะเบียนค่อนข้างสูง	45.1
5. สถานที่จดทะเบียนแออัดคับแคบ	32.7
6. เจ้าหน้าที่ขาดความรู้ความเข้าใจ	27.9
7. ขาดการจัดระบบงานในการจดทะเบียน	19.6

หมายเหตุ: มีผู้ตอบจำนวน 62 ราย จากทั้งสิ้น 145 ราย สรุปผลรวมกันเพราะ ผู้ประกอบการ และ แรงงานต่างด้าว ถือเป็นผู้รับบริการรวมกัน

ด้านเจ้าหน้าที่ภาครัฐ สรุปปัญหาและอุปสรรคได้ 8 ประการ คือ

1. นายจ้างไม่เข้าใจรายละเอียดและขั้นตอนการปฏิบัติเมื่อมajดทะเบียน ร้อยละ 83.1
2. นายจ้างไม่ให้ความร่วมมือ ไม่สนใจข้อมูลจากหน่วยงานภาครัฐ เมื่อมีการให้การประชาสัมพันธ์ และให้ข้อมูลข่าวสารจากหน่วยงานภาครัฐ อาทิ การเตรียมเอกสารเพื่อยื่นจดทะเบียนไม่ครบถ้วน ร้อยละ 71.2
3. ลูกจ้างแรงงานต่างด้าวเปลี่ยนสถานที่ทำงาน ทำให้เสียเวลาตรวจสอบประวัติเอกสาร ร้อยละ 62.9
4. ปัญหาความล่าช้าในการmajดทะเบียน นายจ้างมักmajดทะเบียนในวันสุดท้ายทำให้มีความแออัด และวุ่นวายในสถานที่จดทะเบียน ร้อยละ 55.0
5. ขั้นตอนการจดทะเบียนมีมาก และมีความยุ่งยากในทางปฏิบัติ ร้อยละ 51.1
6. หน่วยงานภาครัฐไม่มีความพร้อม ด้านกำลังคน งบประมาณ และสถานที่ ร้อยละ 39.9
7. ขาดการประสานงานระหว่างหน่วยงาน รวมทั้งกฎระเบียบข้อบังคับในการทำงาน คำสั่งระดับกรม หลักเกณฑ์การทำงาน การเบิกจ่ายงบประมาณ ไม่มีความชัดเจน ทำให้เจ้าหน้าที่สับสน ร้อยละ 22.8
8. การสื่อสารที่ไม่เข้าใจ ปัญหาด้านภาษา กรณีแรงงานต่างด้าวmajดทะเบียนขอต่อไปอนุญาตเอง ร้อยละ 18.7
(ตารางที่ 4.13)

ตารางที่ 4.13

ปัญหาและอุปสรรคการจดทะเบียนแรงงานต่างด้าว ในความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ภาครัฐ

ปัญหาอุปสรรคการจดทะเบียนแรงงานต่างด้าว	ร้อยละ
1. นายจ้างไม่เข้าใจขั้นตอนการจดทะเบียน	83.1
2. นายจ้างไม่ร่วมมือ ไม่รับรู้การประชาสัมพันธ์ข่าวสาร	71.2
3. แรงงานต่างด้าวเปลี่ยนสถานที่ทำงานบ่อย	62.9
4. การขาดจิตสำนึกในการเป็นผู้นำของคณะกรรมการ	55.0
5. สถานที่จดทะเบียนแออัดคับแคบ	51.1
6. ขาดความพร้อมด้านงบประมาณ กำลังคน สถานที่	39.9
7. ขาดการประสานงานระหว่างหน่วยงาน	22.8
8. ปัญหาการสื่อสาร ภาษา	18.7

หมายเหตุ : มีผู้ตอบจำนวน 20 จากเจ้าหน้าที่ภาครัฐทั้ง 20 ราย ซึ่งถือเป็นผู้ให้บริการ

4.11.2 ข้อเสนอแนะในการจดทะเบียนแรงงานต่างด้าว

จากการเก็บข้อมูลจากผู้ประกอบการ และเจ้าหน้าที่ภาครัฐ สามารถสรุปข้อเสนอแนะการจดทะเบียนแรงงานต่างด้าว ออกได้เป็น 5 ประการ เรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้ดังนี้

ด้านนโยบาย

1. ควรตรวจสอบจำนวนแรงงานต่างด้าวย่างจริงจัง เพื่อให้ได้สถิติข้อมูลจำนวน แรงงานต่างด้าวจำแนกตามสัญชาติ ในแต่ละสถานประกอบการอย่างแม่น้ำ เพื่อควบคุมและแก้ปัญหาระงานต่างด้าวได้อย่างครบถ้วนสมบูรณ์ ร้อยละ 64.2

2. การจัดระเบียบ และกำหนดปริมาณแรงงานต่างด้าว (โควต้า) ในแต่ละสถานประกอบการโดยกำหนดให้สถานประกอบการทุกแห่ง จัดทำทะเบียนประวัติแรงงานต่างด้าวและแจ้งให้หน่วยงานเจ้าหน้าที่ภาครัฐทราบทุก 6 เดือน เนื่องจาก กระบวนการแรงงานต่างด้าวมีการเคลื่อนไหวเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา เป็นพลวัตรไม่หยุดนิ่ง ร้อยละ 44.6

3. ขึ้นทะเบียนนายจ้างที่จ้างแรงงานต่างด้าว เพื่อทราบแหล่งและจำนวนสถานประกอบการที่จ้างแรงงานต่างด้าวเพื่อสะดวกในการจัดระเบียบการจัดการแรงงานต่างด้าวได้ง่ายขึ้น ร้อยละ 34.9

4. กำหนดกฎระเบียบการบริหารจัดการแรงงานต่างด้าวโดยชัดเจน และสร้างความชัดเจนในการปฏิบัติงานแก่เจ้าหน้าที่ภาครัฐที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องให้ทราบ และมีความเข้าใจที่ถูกต้องร่วมกัน ร้อยละ 32.7

5. กำหนดบทลงโทษผู้จ้างแรงงานต่างด้าวผิดกฎหมายที่ไม่ได้ขึ้นทะเบียนแรงงานต่างด้าวให้มากขึ้น ร้อยละ 22.8

6. การติดตามประเมินผลการจดทะเบียนแรงงานต่างด้าวเพื่อปรับปรุงแก้ไขข้อผิดพลาดในการทำงาน และพัฒนานโยบายแรงงานต่างด้าว ร้อยละ 20.5

ด้านการปฏิบัติ

1. ควรพัฒนาเพิ่มทักษะ การอบรมเพิ่มความรู้ ความเข้าใจในการจดทะเบียนแรงงานต่างด้าว การเพิ่มความสามารถในบทบาทหน้าที่ และการบริการประชาชนของเจ้าหน้าที่ภาครัฐ ร้อยละ 76.1

2. กำหนดแนวทางปฏิบัติแก่เจ้าหน้าที่ภาครัฐที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการจดทะเบียนให้ชัดเจนรัดกุม เพื่อป้องกันความสับสนในการทำงานและเกิดปัญหาในการประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ร้อยละ 56.3

3. การลดขั้นตอนการจดทะเบียนแรงงานต่างด้าวให้สั้นลง ในลักษณะ One Stop Service ร้อยละ 46.9

4. การปรับระบบการประชาสัมพันธ์การจดทะเบียนแรงงานต่างด้าวให้เกิดประสิทธิภาพ
ประสิทธิผลมากขึ้น ร้อยละ 44.3

5. กำหนดระยะเวลาใบอนุญาตให้แน่นอน เช่น 1 ปี เพื่อทำให้การพิจารณาต่อใบ
อนุญาตเป็นมาตรฐานเดียวกัน ร้อยละ 30.8 (ตารางที่ 4.14)

ตารางที่ 4.14
ข้อเสนอแนะในการจดทะเบียนแรงงานต่างด้าว

ข้อเสนอแนะในการจดทะเบียนแรงงานต่างด้าว	ร้อยละ
ด้านนโยบาย	
1. ตรวจสอบจำนวนแรงงานต่างด้าวอย่างจริงจัง	64.2
2. ภาระจดทะเบียน และกำหนดปริมาณแรงงานต่างด้าวในแต่ละสถาน ประกอบการ	44.6
3. ขึ้นทะเบียนสถานประกอบการและนายจ้างที่จ้างแรงงานต่างด้าว	34.9
4. กำหนดกฎระเบียบการบริหารจัดการแรงงานต่างด้าวโดยชัดเจน	32.7
5. กำหนดบทลงโทษผู้จ้างแรงงานต่างด้าวผิดกฎหมายที่ไม่ได้ขึ้น ทะเบียนแรงงานต่างด้าวให้มากขึ้น	22.8
6. การติดตามประเมินผลการจดทะเบียนแรงงานต่างด้าว	20.5
ด้านการปฏิบัติ	
1. ควรพัฒนาเพิ่มทักษะ การอบรมเพิ่มความรู้ ความเข้าใจในการจด ทะเบียนแรงงานต่างด้าวแก่เจ้าหน้าที่ภาครัฐ	76.1
2. กำหนดแนวทางปฏิบัติแก่เจ้าหน้าที่ภาครัฐที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับ การจดทะเบียนให้ชัดเจนวัดกุม	56.3
3. การลดขั้นตอนการจดทะเบียนแรงงานต่างด้าวให้สั้นลง	46.9
4. ปรับระบบการประชาสัมพันธ์การจดทะเบียนแรงงานต่างด้าว ให้มี ประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผล	44.3
5. กำหนดระยะเวลาใบอนุญาตให้มีจำนวนแน่นอน และเป็นมาตรฐานเดียวกัน	30.8